



VEFSN KOMMUNE
Enhet for barnehager

VEILEDER

Godkjenning av barnehager i Vefsn kommune



Kommunen som godkjenningsmyndighet

Barnehageloven § 10

Innhold

INNLEDNING	2
KOMMUNEN SOM GODKJENNINGSMYNDIGHET	2
BESTEMMELSER I BARNEHAGELOVEN	3
Selve godkjenningen involverer flere etater med ulikt lovverk:	3
ANSVARSFORHOLD	4
Barnehageeiers ansvar	4
Barnehagemyndighetens ansvar	4
Statsforvalterens ansvar	4
Andre myndigheters ansvar	4
GODKJENNING AV BARNEHAGER	5
Plan- og bygningsmyndigheten	5
Helsemyndigheten	5
Brannvesenet	5
Arbeidstilsynet	6
Mattilsynet	6
BARNEHAGEMYNDIGHETEN	6
Lokaler og uteområder	6
Veiledende arealnorm	7
Forventet barnetall	7
Bemanningsplan	7
Politiattest	7
Vedtekter	8
Lekeplassutstyr og inventar	8
Vilkår for godkjenning	8
Familiebarnehager	8
Åpne barnehager	8
VEDTAK OM GODKJENNING	9
UTFORMELSE AV VEDTAKSBREV	10
Klagebehandling	10

INNLEDNING

Barnehagene spiller en viktig rolle i Vefsn kommune. Kommunenes to hovedoppgaver som lokal barnehagemyndighet er i dag å ha ansvaret for at det finnes et samlet barnehagetilbud som dekker brukernes behov og ønsker, og å påse at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Det siste gjør kommunen gjennom godkjenning av nye barnehager og tilsyn med de eksisterende barnehagene i kommunen. Det er kommunen som sitter med hovedansvaret for at det etableres barnehager som oppfyller kravene i regelverket og som sikrer barna et likeverdig pedagogisk tilbud.

Barnehager skal godkjennes av kommunen før virksomheten kan settes i gang. Godkjenningsordningen skal sikre at det etableres gode barnehager. Kommunen skal allerede i etableringsfasen se til at barnehagelovens krav blir fulgt og at det for øvrig legges opp til en forsvarlig drift. Virksomheter som skal drive barnehage har i henhold til barnehageloven § 6 plikt til å søke kommunen om godkjenning. Før driften kan settes i gang må kommunen ha fattet vedtak om godkjenning etter barnehageloven § 10.

Ved større bygningsmessige endringer og endringer i allerede godkjente barnehagebygg, som får innvirkning på selve barnehagedriften, må det søkes om ny godkjenning.

Godkjenning av barnehagen gir ikke automatisk rett til kommunalt driftstilskudd. Dette må det særskilt søkes om.

KOMMUNEN SOM GODKJENNINGSMYNDIGHET

Enhet for barnehager har ansvaret for godkjenning av barnehager i Vefsn kommune.

- Vi gir informasjon om oppstart og godkjenning av barnehager
- Vi gir veiledning i forbindelse med oppstart av barnehager
- Vi behandler søknader om godkjenning.

BESTEMMELSER I BARNEHAGELOVEN

Barnehageloven § 6 angir hvilke virksomheter som plikter å søke godkjenning. Videre har § 10 nærmere regler for kommunenes godkjenning av barnehager. Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter vurdering av barnehagens egnethet ifht. mål og innhold, jfr. §§ 1 og 2. Barnehageloven har en egen bestemmelse som regulerer godkjenning av familiebarnehager. Kommune kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Kommunens vedtak kan påklages til statsforvalteren.

Selve godkjenningen involverer flere etater med ulikt lovverk:

- Barnehageloven, enhet barnehager
- Plan- og bygningsloven, Byggesakskontoret
- Lov om folkehelsearbeid med forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, helse og omsorgstjenesten
- Lov om tilsyn med næringsmidler, Mattilsynet
- Arbeidsmiljøloven, Arbeidstilsynet

Ved etablering av nye barnehager, eller utvidelser og endringer av eksisterende barnehage: benytt elektronisk søknadsskjema:

<https://kommune24-7.no/1824/bruker?retur=%2f1824%2f701774&shortname=701774>

ANSVARSFORHOLD

Det forhold at kommunen er eier og samtidig godkjennings- og tilsynsmyndighet for både egne, andre offentlige og privateide barnehager, stiller kommunen overfor noen særlige utfordringer. Kommunens rolle som henholdsvis lokale barnehagemyndighet og barnehageeier er tydeliggjort i barnehageloven slik at loven skal være et best mulig verktøy i utøvelsen av kommunenes oppgaver.

Barnehageeiers ansvar

Barnehageeier skal etter barnehageloven § 7 drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regler. Barnehageeier må således ved søknadstidspunktet dokumentere at inne- og utearealer samt driften for øvrig vil kunne skje i samsvar med gjeldende regelverk. Når barnehagen er godkjent, har eier ansvar for å registrere virksomheten i Enhetsregistret.

Barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er lokale barnehagemyndighet, og har ansvaret for å godkjenne barnehager etter barnehageloven §§ 10 og 11 og familiebarnehager etter § 15 og forskrift om familiebarnehage §§ 1,2, og 3.

Statsforvalterens ansvar

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak om godkjenning, jfr. Barnehageloven § 12. Dersom kommunen avslår søknaden eller stiller vilkår, kan søker klage saken inn for fylkesmannen.

Andre myndigheters ansvar

Det stilles krav til barnehagene også etter annet regelverk enn barnehageloven. Dette gjelder blant annet plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler m.v. De aktuelle kommunale instanser er selv ansvarlig for håndhevelsen av eget regelverk, men barnehagemyndigheten må legge opp til et nært samarbeid med de aktuelle instanser.

GODKJENNING AV BARNEHAGER

Kommunen har veiledningsplikt overfor alle som ønsker å starte barnehage. Veiledningsplikten gjelder uavhengig av om barnehagemyndigheten mener det er behov for å opprette nye barnehageplasser eller ikke. Barnehagemyndigheten plikter å redegjøre for barnehagedekningen i kommunen og det eksisterende tilbudet i området, slik at utbygger kan danne seg et realistisk bilde av behovet. Barnehager som finnes egnet i tråd med formåls- og innholdsbestemmelsen, har rett til godkjenning. Dette gir lik rett til etablering for private og kommunale virksomheter. Det er med andre ord en fri etableringsrett.

I tillegg til barnehagemyndigheten er det tre kommunale myndigheter som er særlig aktuelle i forbindelse med søknad om godkjenning av barnehager. Disse er bygningsmyndigheten, 4 helsemyndigheten og brannvesenet. I tillegg kreves det et samarbeid med arbeidstilsynet og mattilsynet, som begge er statlige myndigheter.

Plan- og bygningsmyndigheten

Plan- og bygningsmyndigheten godkjenner bygningen i medhold av plan- og bygningsloven. Enhver ordinær barnehage, uavhengig av om det er nybygg eller endring av eksisterende bebyggelse, er søknadspliktig i henhold til plan- og bygningsloven § 93. Det stilles krav til bygningsteknisk kompetanse for å bli godkjent som ansvarlig søker etter plan- og bygningsloven. Det anbefales at de som ønsker å starte en barnehage knytter til seg en ansvarlig søker som kan ta hånd om søknadsprosessen. Det er ofte et arkitektkontor, et entreprenørfirma eller en byggmester.

Helsemyndigheten

Etablering av nye barnehager, eller utvidelser og endringer av eksisterende barnehage, er søknadspliktig etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Kommunen skal gjennom godkjenning og tilsyn se til at barnas helse, miljø og sikkerhet i barnehagen blir ivaretatt. Forskriften § 3 stiller krav til internkontroll og internkontrollsystem. Det må være tatt tilstrekkelig hensyn til trafikkforhold, grunnforhold (radon), luftforurensning, støy, klimaforhold og risikofaktorer i miljøet. Det må tas kontakt **med helsesøster** ?? for veiledning og befaring. Søknad om godkjenning i henhold til HMS- forskriften sendes kommuneoverlegen.

Brannvesenet

Vefsn kommune har definert barnehage som et særlig brannobjekt i henhold til brann- og eksplosjonsloven. Hva dette innebærer må avklares med brannvesenet tidligst mulig.

Arbeidstilsynet

Bygninger som inneholder arbeidsplasser skal i henhold til arbeidsmiljøloven godkjennes av arbeidstilsynet. Søknad sendes til arbeidstilsynet i det distrikt barnehagen tilhører, og godkjenning må foreligge før en byggetillatelse gis. Det stilles bl.a. krav til internkontrollsystem.

Mattilsynet

Institusjoner der det oppbevares og selges mat skal meldes til mattilsynet som næringsvirksomhet

BARNEHAGEMYNDIGHETEN

Kommunens barnehagemyndighet har en særlig veiledningsplikt når søkere har kommet så langt i prosessen at det skal søkes om godkjenning. Kommunen må etter behov gi en utfyllende redegjørelse for hva som ligger i de ulike kravene etter barnehageloven. Dette gjelder for eksempel hva som kreves med hensyn til bemanning, vedtekter, formåls- og innholdsbestemmelsen osv.

Dersom søknaden eller vedleggene inneholder feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler, skal det varsles om dette slik at søker gis mulighet til å rette opp manglene. Barnehagemyndigheten gir veiledning om hvordan sette kan gjøres.

Barnehagemyndigheten skal ved behandlingen av søknad om godkjenning foreta en konkret vurdering av barnehagens egnethet i forhold til de krav som stilles i §§ 1 og 2 om barnehagens formål og innhold. Av disse bestemmelsene framgår det blant annet at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal gi barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Dette medfører krav om utforming, innhold og bemanning. Ved søknad om godkjenning kreves følgende dokumentasjon og opplysninger (se søknadsskjema):

Lokaler og uteområder

Barnehagens lokaler og uteområder må være egnet for barnehagedrift. Etter § 2 skal barnehagen gi muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidige utfordrende omgivelser. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder og funksjonsnivå, samt tilgjengelighet for alle. Dette pålegget stiller mange og varierte krav til barnehagens lokaler, uteområder og inventar. Ved

godkjenning må tegninger av ute- og inneareal (med bruttoareal og angitt leke- og oppholdsareal) legges ved søknaden.

Veiledende arealnorm

Barnehagemyndigheten skal ved godkjenning fastsette barnas innendørs leke- og oppholdsareal. Det er imidlertid barnehagens eier som fastsetter antall kvadratmeter pr. barn. Dette kalles barnehagens arealnorm. Barnehagens arealnorm er av betydning der foreldrenes forhold til barnehagen og skal framgå av barnehagens vedtekter. Veiledende norm for barns lekeareal er 4 kvadratmeter netto pr. barn over 3 år og 5,3 kvadratmeter netto pr. barn under 3 år. Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne. Til dette arealet regnes ikke parkeringsplass, tilkjørsels veier og lignende.

Forventet barnetall

Søker skal oppgi forventet antall barn i barnehagen (barnegrupper).

Bemanningsplan

Det er i barnehageloven § 2, første ledd, stilt krav om at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Videre må bemanningen være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet § 25. Barnehageloven § 24 stiller krav om at hver barnehage skal ha en styrer som har den daglige ledelsen av virksomheten. § 26 inneholder bestemmelser om barnehagens øvrige personale. Barnehagepersonalet består i hovedsak av barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter.

Godkjenningsmyndigheten krever, ved søknad om godkjenning av barnehage, en bemanningsplan som viser at driften vil bli forsvarlig og at barnehagetilbudet kan oppfylle lovens og rammeplanenes krav til innhold i barnehagen. Planen skal inneholde opplysninger om de ansatte.

Politiattest

Barnehageloven § 30 og forskrift om politiattest har nærmere regler om krav til tilfredsstillende politiattest. Det stilles krav om tilfredsstillende politiattest både fra personalet som skal arbeide i barnehagen og fra andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen. Dersom eier selv skal arbeide eller oppholde seg regelmessig i barnehagen skal det foreligge tilfredsstillende politiattest fra vedkommende før godkjenning gis.

Godkjenningsmyndigheten skal kontrollere at tilfredsstillende politiattester foreligger før godkjenning gis. (Anm som over)

Vedtekter

Barnehageeier skal etter § 8 fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen.. Vedtektene må forelegges barnehagemyndigheten i forbindelse med søknad om godkjenning

Lekeplassutstyr og inventar

Lekeplassutstyr og annet utstyr i barnehagen er ikke gjenstand for godkjenning etter barnehageloven. Det er barnehageeier som har ansvaret for at det utvises aktsomhet og treffes tiltak for å forebygge skader, jfr. Produktkontrollloven og forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr og forskrifter om internkontroll.

Godkjenningsmyndigheten vurderer likevel om uteområdet er egnet for barnehagedrift, se ovenfor.

Vilkår for godkjenning

I følge barnehageloven § 14 andre ledd kan kommunen ved godkjenningen sette vilkår for driften i forbindelse med antall barn, barnas alder og oppholdstid. Barnehagemyndigheten kan derfor i godkjenningsprosessen ta stilling til hvor mange barn barnehagens inne- og uteområder tillater, om barnehagen egner seg for alle aldersgrupper, samt om det er egnet for heldagsopphold eller kun deltidsopphold

Familiebarnehager

Familiebarnehager er den eneste særskilte barnehagetypen som er nevnt i barnehageloven. Nærmere definisjon av familiebarnehager framkommer i forskrift om familiebarnehager § 1. Familiebarnehager godkjennes etter lovens § 15 og etter forskrift om familiebarnehager.

Åpne barnehager

Åpne barnehager skiller seg særlig fra andre driftsformer ved at barna ikke blir tildelt fast plass i barnehage. Virksomheten er basert på at de voksne som følger barna er en del av bemanningen og at de aktivt tar del i alt det daglige arbeidet. De fleste åpne barnehager har en åpningstid på mindre enn 20 timer i uka og har derfor ikke plikt til å søke om godkjenning etter barnehageloven § 6. Åpne barnehager kan

likevel velge å søke om godkjenning. Dersom den åpne barnehagen oppfyller de nærmere angitte vilkårene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 2, må barnehagen søke helsemyndigheten i kommunen om godkjenning i henhold til denne forskriften. Åpen barnehage må være åpne minimum 6 timer pr. uke for å motta kommunalt driftstilskudd jfr. Forskrift om likebehandling.

VEDTAK OM GODKJENNING

Stegene mot godkjenningsvedtak:

1. Veilede søkere generelt om barnehageloven og øvrig regelverk, rutiner, prosedyrer, saksbehandlingstid m.m.
2. Henvise/gi informasjonsmaterieil (eksempelvis Veileder: Godkjenning av barnehager, kommunens rutiner, prosedyrer, søknad om godkjenning av barnehage og lignende).
3. Gi informasjon om andre aktuelle instanser og tillatelser/vedtak som skal innhentes fra disse: - Plan- og bygningsmyndigheten - Brannvesenet - Helsemyndigheten - Arbeidstilsynet - Mattilsynet - Registrering i Brønnøysundregisteret /Organisasjonsnummer
4. Godkjenningssmyndigheten skal påse at all relevant informasjon og dokumentasjon, slik som barnehagens tegninger med arealbeskrivelse, vedtekter, bemanningsplan, politiattest for eier, nødvendige tillatelser fra andre myndigheter (se under pkt. 3) m.v., er innhentet før godkjenningssaken tas under behandling.
5. Gi søker anledning til uttalelse og oppklare evt. uklarheter, feil, mangler og misforståelser.
6. Befaring av barnehagen (vurdering av egnethet og forsvarlighet inne og ute).
7. Søknadsgjennomgang i lys av barnehagelovens § 10 og § 11, jf. § 1 og § 2.
8. Vurdere behov for ny befaring.

9. Fatte vedtak i henhold til krav fastsatt i forvaltningslovens kap IV – VI, og fyller ut godkjenningsskjema (skjema F-4198). Opplysningene i vedtaksbrevet og skjemaet skal samsvare.

UTFORMELSE AV VEDTAKSBREV

Godkjenningsskjemaet er et enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 b), og skal inneholde begrunnelse med:

- angivelse av de faktiske forhold som vedtaket bygger på
- gjengivelse av innholdet i de regler som vedtaket bygger på
- hvis det er brukt skjønn eksempelvis ved egnethets- og forsvarlighetsvurdering, skal de hovedhensyn som har vært avgjørende vises til

Vedtaket om godkjenning skal utformes så konkret og presist som mulig. Barnas totale leke og oppholdsareal og barnehagens arealnorm skal stå i godkjenningen. Kommunen skal i tilskuddssammenheng kontrollere at barnehagen har plass til barna innenfor barnehagens godkjenning.

Etter forvaltningsloven § 27 tredje ledd skal vedtaket også inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåter ved klage, samt om retten etter forvaltningsloven § 18 til å se sakens dokumenter.

Departementet har utarbeidet skjema som benyttes ved godkjenning. For ordinære barnehager er dette F – 4198, for familiebarnehager F – 4200 og for åpne barnehager Q – 0290.

Skjemaene finnes på www.barnehage.dep.no

Klagebehandling

En klage over et vedtak om godkjenning av barnehage skal sendes kommunen. I klagen skal klager opplyse om hvilke endringer som ønskes i vedtaket, og gi en begrunnelse for dette. Dersom kommunen ikke finner grunnlag for å gjøre om sitt vedtak, skal den sende klagen med sakens dokumenter til fylkesmannen.

Lenker:

Kunnskapsdepartementet www.barnehage.dep.no

Departementene www.odin.no

Blanketter www.barnehage.dep.no

Lovdata www.lovdata.no

Aktiv HMS www.aktivhms.no/barnehager/index.asp

Etablere barnehage www.etablerebarnehage.no

Husbanken www.husbanken.no

Brønnøysundregistrene www.brreg.no

30.11.21